

Stichting Onderwijsprojecten Zambia

Jaarverslag 2022

De Stichting Onderwijsprojecten Zambia (SOZ) is eind 2009 opgericht. In 2011 is het eerste jaarverslag over 2010 verschenen. Het voorliggende jaarverslag 2022 is dan ook al weer de dertiende formele verantwoording van de Stichting naar de buitenwereld. Het bestuur hoopt dat u met genoeg kennis zult nemen van de inhoud en dat een positief gevoel over de lokale ontwikkelingen en de voortgang binnen het onderwijs zal overheersen.

Het onderwijs in Zambia in relatie tot de Covid pandemie

Hoewel de officiële cijfers betreffende covid-19 besmettingen in Zambia niet negatief afwijken ten opzichte van landen elders in de wereld, heeft de overheid het in 2021 nodig geacht alle onderwijs instellingen voor onbepaalde tijd te sluiten. Op de meeste scholen bleef de sluitingsperiode beperkt tot een half jaar. In de praktijk betekende dit dat het middelbaar onderwijs volledig stil lag. De beide universiteiten UNZA en KMU¹. Het moge duidelijk zijn dat daar waar de beperkingen van het sluiten van contact-onderwijs in Nederland al ernstige gevolgen hebben, dit zeker ook geldt voor een land als Zambia. In 2022 is de ontstane achterstand weer ingelopen, maar het moge duidelijk zijn dat alle cohorten die met deze sluiting geconfronteerd zijn geworden schade hebben opgelopen.

CiTA project

Doel van het CiTA project is het toegankelijk maken van technische kennis en trainingsmogelijkheden binnen het secundair onderwijs – op de website wordt hier dieper op ingegaan. Omdat een directe weg naar dit doel moeilijk bleek, zijn op twee universiteiten projecten gestart ten aanzien van de invoering van computers en datacommunicatie binnen technisch toepassingen relevant voor de Zambiaanse economie. Hierbij is afgesproken dat de beide universiteiten vervolgens zullen meewerken aan de verdere vertaling en implementatie hiervan binnen het middelbaar onderwijs. Hiervoor zijn binnen de KMU – de KMU leidt onder andere op voor docent ICT binnen het middelbaar onderwijs – afspraken gemaakt om, zodra dit mogelijk is, een afstudeerproject te beginnen met als doel de huidige laboratorium opdrachten geschikt te maken voor de middelbaar school en hiermee op een viertal scholen een pilot te starten.

¹ De KMU vormde voorheen een onderdeel van de Copperbelt University. Sinds oktober 2021 is de KMU zelfstandig.

Het CiTA project op de UNZA

De laboratoriumexperimenten voor het onderwijs binnen de universiteiten zijn gericht op het toepassen van computers in sensoren en actuatoren. Inmiddels worden voorbereidingen getroffen om ook het gebruik van kunstmatige intelligentie in de industrie en andere technische omgevingen en het communiceren van intelligente apparatuur via datanetwerken in het curriculum op te nemen. De handleidingen hiervoor zijn verder verbeterd en gebruiksvriendelijk gemaakt, zodat studenten zonder veel begeleiding de proeven kunnen uitvoeren. Alle experimenten zijn gebaseerd op de Raspberry Pi. De Raspberry Pi is een low cost² microcomputer speciaal ontwikkeld voor het onderwijs. SOZ speelt een belangrijke rol in de aanpassing van het curriculum ten aanzien van innovatieve technieken. SOZ is tevens gevraagd om in 2023 een bijdrage te leveren aan een tweetal cursussen voor het bedrijfsleven op een bovengenoemde terreinen. Vanuit de Stichting is positief gereageerd op dit verzoek.

De hand-outs van de ontwikkelde practica zijn op de website van SOZ (www.SOZambia.nl) beschikbaar voor belangstellenden en kunnen voor niet-commercieel gebruik kosteloos gedownload en vermenigvuldigd worden³. Indien gewenst kan via het berichten formulier contact opgenomen worden met de Stichting voor verdere informatie, laatste versies en eventuele ondersteuning bij toepassing binnen het onderwijs.

Middels ondersteuning via internet zijn in het afgelopen jaar vanuit Nederland een aantal studenten inhoudelijk begeleid in hun afstudeer project. Tevens is aan afgestudeerde studenten ondersteuning gegeven bij het starten van een eigen bedrijf.

De Universiteit van Nairobi gaat de voor Zambia ontwikkelde practica eveneens toepassen binnen hun onderwijs.

Het PiVOT project

De middelbare school in Kalwala (Kalwala Secondary School), destijds opgericht als vocational school met steun van SOZ, is inmiddels uitgegroeid tot een belangrijke school in de regio. Op de school wordt nu een overwegend theoretische middelbare school opleiding aangeboden alsook een tweetal praktijkgerichte vakopleidingen. Tevens is een deelproject in voorbereiding om de participatie van meisjes/vrouwen in het praktijkonderwijs te doen

² De prijs van een Raspberry Pi inclusief voeding en enkele basale randapparatuur bedraagt ongeveer 60 euro. Voor gebruik van de Raspberry Pi is een laptop nodig alsmede – voor sommige experimenten – een mobiele telefoon.

³ Verspreiding uitsluitend met bron vermelding

toenemen. Dit project zal in 2023 gestart worden en gefinancierd worden vanuit de Stichting School Support & Beyond in samenwerking met SOZ.

SOZ heeft in 2022 een bijdrage geleverd van 2000 euro voor de aanschaf van gereedschap en een bijdrage van 4000 euro voor de bouw van twee extra klaslokalen.

Financieel overzicht

De Stichting kon in 2022 beschikken over enkele nieuwe donaties. Uitgaven betroffen met name de investeringen in het CiTA project.

De financiële situatie van de Stichting kan als 'gezond' omschreven worden. We zien daarom ook de toekomst op langere termijn met optimisme tegemoet.

Een financieel jaaroverzicht is bijgevoegd.

Afsluiting

Ter afsluiting van dit jaarverslag wil ik namens het bestuur van SOZ mijn dank richten aan directie en docenten van Kalwala Secondary School, de Universiteit van Zambia (UNZA) en de Kapassa Makassa University (KMU). Daarnaast gaat onze dank en waardering uit naar alle anderen die vanuit de lokale gemeenschappen en het ministerie bij het project betrokken zijn geweest. Zonder uitzondering hebben zij een grote inzet getoond. Het was een plezier met hen samen te werken.

Daarnaast gaat onze dank uit naar de donoren en vrijwilligers. Zonder hen zou de uitvoering van de verschillende projecten niet mogelijk zijn geweest.

Tot slot willen we onze waardering uitspreken voor de prettige en constructieve samenwerking met de zuster stichtingen Joy of a Toy⁴ en School Support and Beyond⁵. Op de SOZ website⁶ is een uitgebreidere toelichting opgenomen.

Chris Hendriks, bestuursvoorzitter; begin 2023

⁴ <http://www.joyofatoy.nl/>

⁵ <http://www.schoolsupportandbeyond.org>

⁶ <http://sozambia.nl/>

Bijlage Jaarrekening SOZ 2022

Inkomsten		Uitgaven	
Donaties	€ 8.000,00	stichtingkosten	€ 266,05
		bankkosten	€ 205,75
		Project PiVOT	€ 4.331,85
		project CiTA	€ 6.139,43
		Joy of a Toy	€ 4.000,00
Totaal	€ 8.000,00	Totaal	€ 14.943,08
Saldo 1 januari 2022	€ 8.266,36		
Batig saldo 2022	€ 6.943,08-		
Saldo 31 december 2022	€ 1.323,28		